

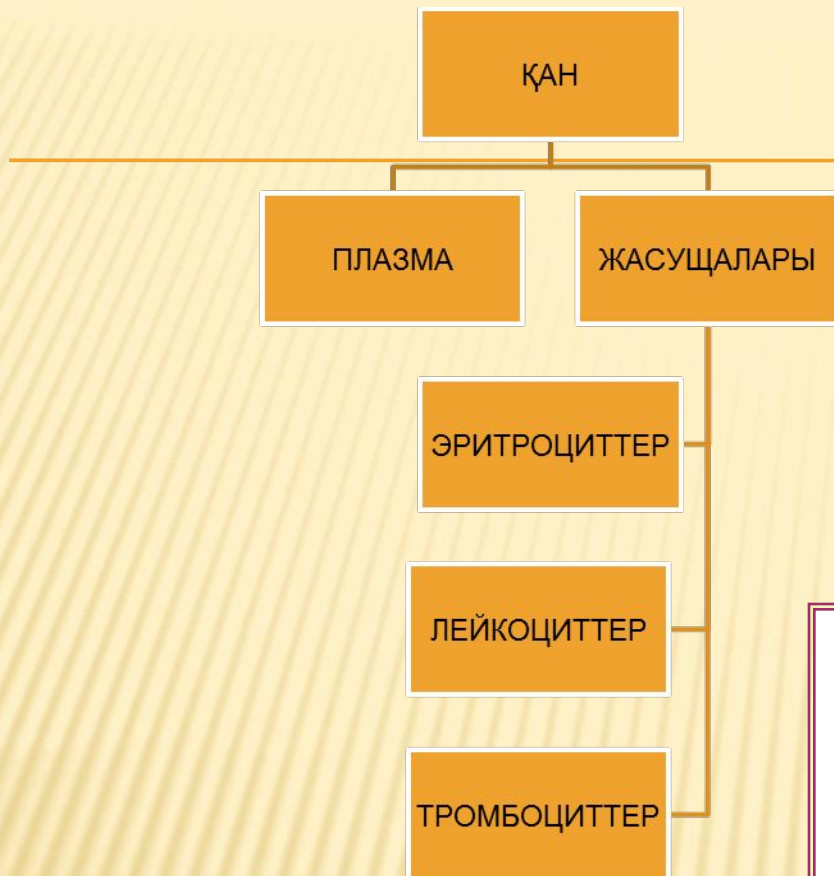
**Қанның құйылуы.
Қан топтары. Донор.
Реципиент.**

БІР ТАМШЫ ҚАН БІЗГЕ НЕ АЙТА АЛАДЫ?

Қан— ағзадағы ішкі сұйық ортаның бірі. Ол қантамырларының тұйық жүйесін бойлай ағып, тасымалдау қызметін атқарады. Бұл салмақтың шамамен 7 пайызы. Ересек еркектерде қан көлемі шамамен 5,9 л, әйел үшін - 3,9 литр.

Қан зерттеу - медициналық диагностиканың ең кең таралған әдістерінің бірі. Бұл бірнеше тамшы қаннан дененің күйі туралы маңызды ақпаратты алуға мүмкіндік береді.

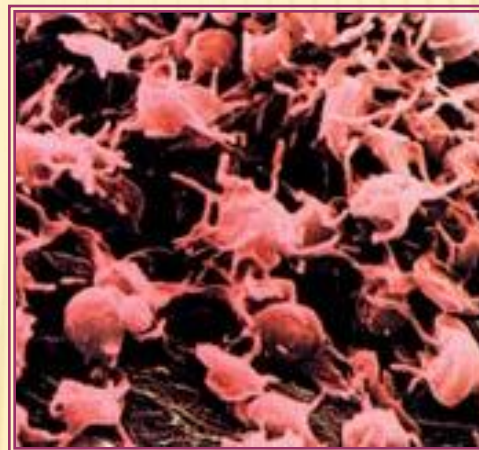

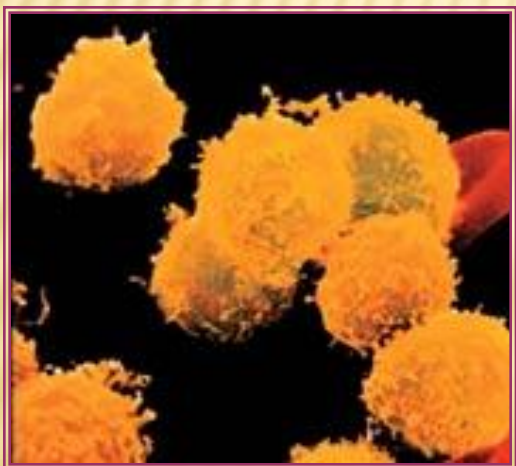
ҚАН ЖАСУШАЛАРЫ

1.
Эритроцит

3.Тромбоцит

2.Лейкоцит

Бұл қан жасушалардың аттарын айтыңдар

ҚАННЫҢ ФУНКЦИЯЛАРЫ:

- 1. Қоректендіреді***
- 2. Ауа тасымалдайды***
- 3. Түпкілікті өнімді тасымалдайды***
- 4. Метаболизм***
- 5. Терморегуляторлы***
- 6. Гомеостатикалық***
- 7. Қорғаныс***

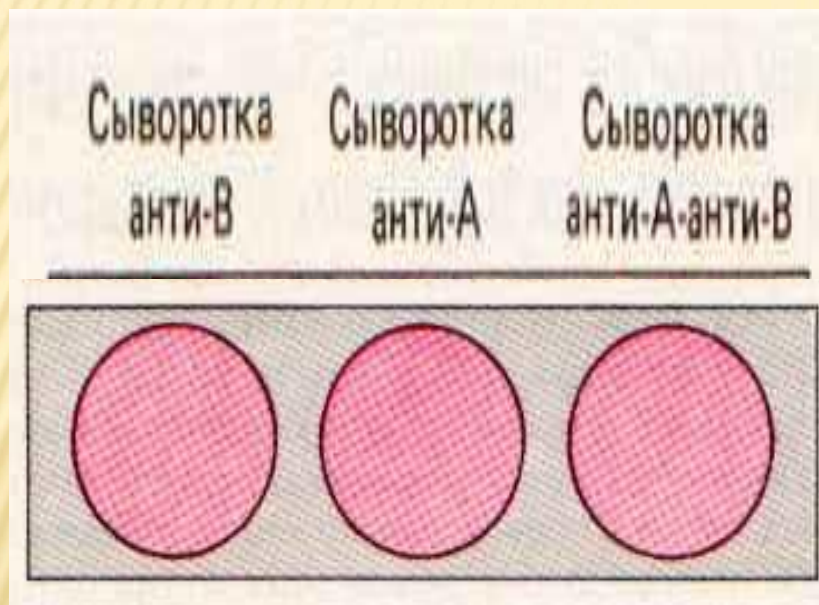
Қан топтары алдын-ала қан тобы бар адамдардың қанынан алынған арнайы стандартты сарысулар бойынша анықталады..

Қазақстандағы қан топтары:

- О тобы (I) – 25-30 %;**
- А тобы (II) – 25-30 %;**
- В тобы (III) – 35-40 %;**
- АВ тобы (IV) – 15 %.**

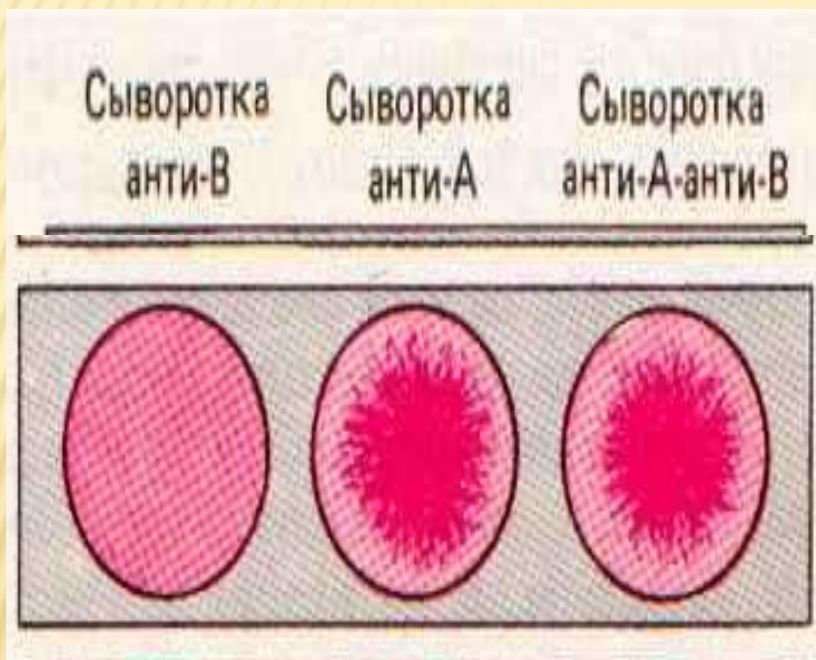
I ҚАН ТОБЫ

I (0) тобына плазмада немесе басқа топтардың сарысуында бір-біріне жабыстырылмайтын қызыл қан клеткаларының қандары жатады. Сондықтан топтың қанын барлық адамдарға құюға болады.

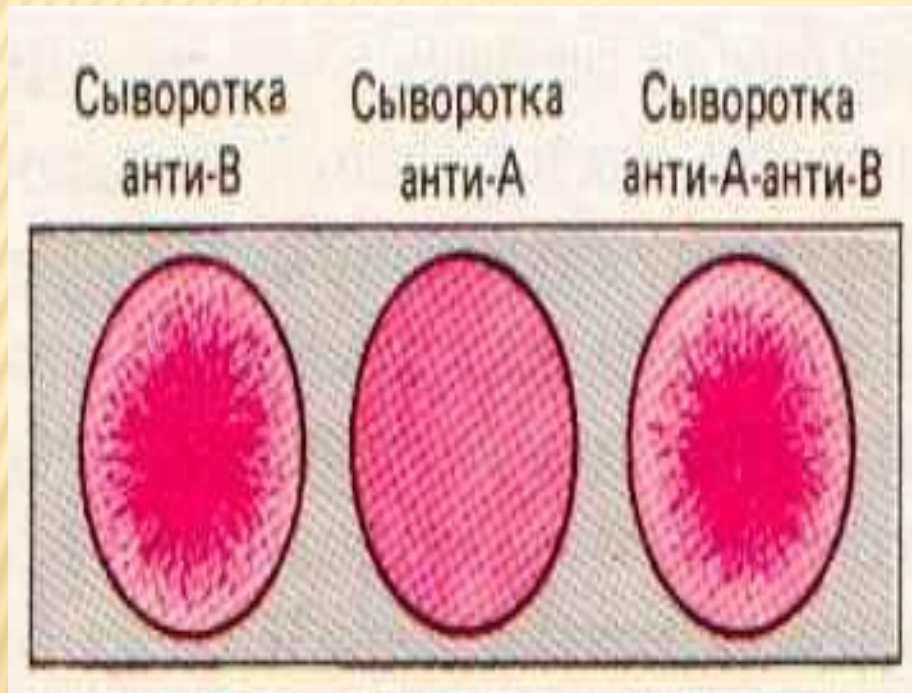
***Қорытынды: қан тобы - I
әмбебап донор***

II ҚАН ТОБЫ

II (A) тобындағы қан эритроциттері бір-біріне жабысып, I және III топтардың плазмасында жойылады. Бұл топтың қаны II және IV топтағы қанмен үйлеседі, оны тек осы қан топтары бар адамдарға ғана құюға болады.

III ҚАН ТОБЫ

III (B) тобы I және II топтағы қан плазмасында немесе сарысуында жабысқан,, бірақ III және IV топтағы эритроциттермен үйлесетін қан эритроциттерін қамтиды. Бұл топтың қанын III және IV топтағы қанмен адамдарға құюға болады.

IV ҚАН ТОБЫ

IV (АВ) тобы барлық басқа топтардың плазмасында немесе сарысуында бір-біріне жабысатын эритроциттердің қанына қатысты. Бұл топтың қанын IV қан тобы бар адамдарға ғана құюға болады.

***Қорытынды: қанның түрі - 4
амбебап реципиент (алушы)***

ГРУППЫ КРОВИ КОТОРЫЕ ВСТРЕЧАЮТСЯ У РАЗНЫХ НАЦИОНАЛЬНОСТЕЙ:

Ұлты	Жиілігі (%)			
	O(I)	A(II)	B(III)	AB(IV)
Орыстар	33	38	21	8
Литвалықтар	40	34	20	6
Грузиндер	55	29	10	6
Қалмақтар	26	22	41	11
Немістер	33–44	40–48	8–17	3–7
Ағылшындар	45–53	30–43	8–12	2–4
Американдық индейцтер	99–100	0,1–0,5	–	–
Австралиялық аборигендер	47–63	32–48	0–10	0–3
Африка бушмендері	56	33	9	2

Rh (резус) – фактор

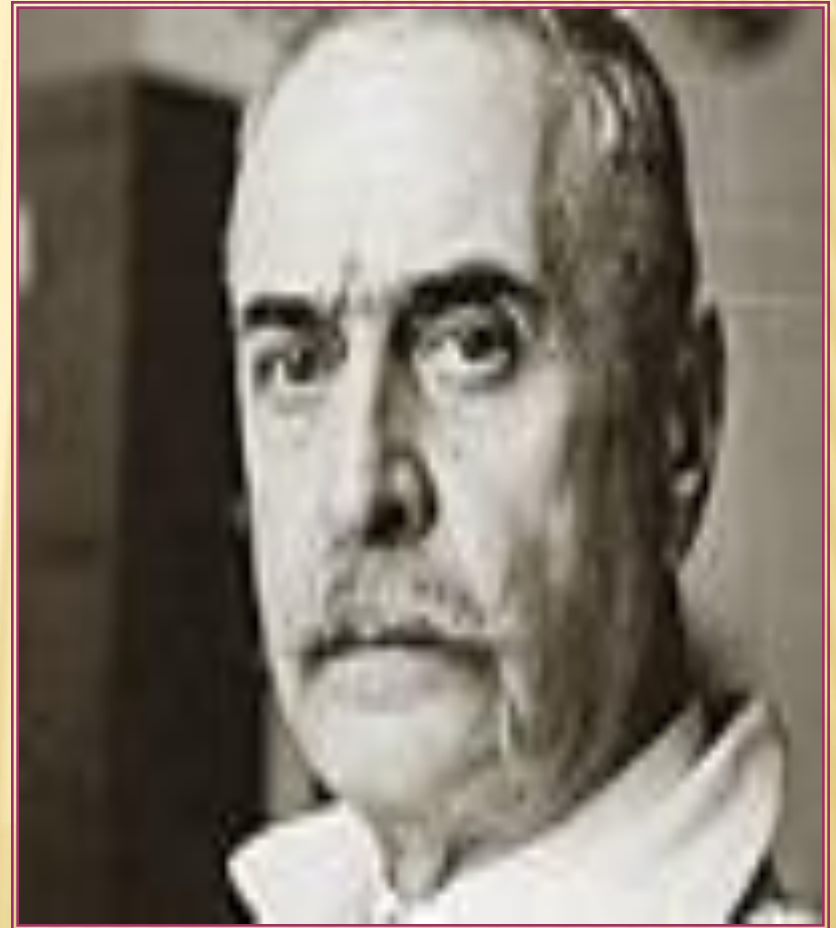
Ол алдымен маймылдың қанында табылды -
Резус маймылдары.

Еритроциттердегі адамдардың 85% -ы протеинге (резус-
факторға) ие, ал халықтың 15% -ы жоқ.

Қан сапасы туралы оның болмауы көрінбейді, бірақ
оны қан құю мен жүктілік кезінде ескеру қажет.

РЕЗУС – ФАКТОРДЫҢ АШЫЛУЫ

1937-1940 - Карл
Ландштейн және оның
әріптестері: Александр
Винер және Филипп
Левин Rh факторын
анықтады, олар үшін
Нобель сыйлығы
берілді.

ҚАН ТОПТАРЫ ТУРАЛЫ БІЛІМНІҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ

Қан топтарының білімі белгілі
соттық-медициналық маңызға
ие:

- а) қылмыскердің қан тобын,
қылмыс орындары мен
заттарда қан іздерін анықтау*
- б) әке болудың анықтамасы*
- в) жүктіліктегі Rh-құндылығы
(резус қақтығысы!)*

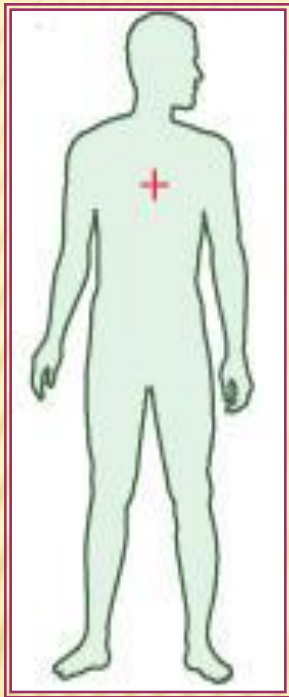
ҚЫЛМЫСКЕРДІҢ ҚАНЫНҢЫҢ ТҮРІН АНЫҚТАУ

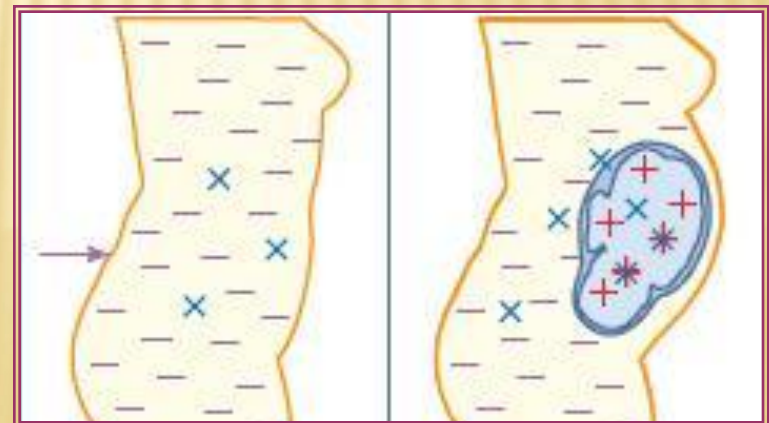
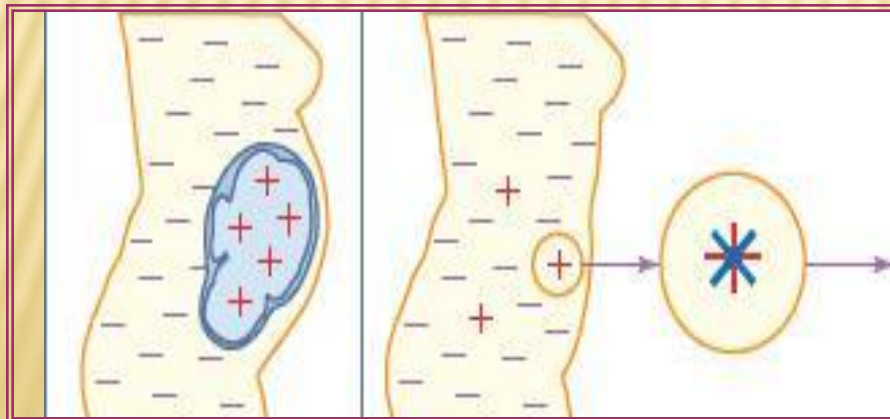
ӘКЕ БОЛУДЫ АНЫҚТАУ

***Rh - жүктілік
кезінде
маңыздылығы***

Резус - конфликт

**ОСЫ КЕСТЕНІҢ КӨМЕГІМЕН СІЗ АТА-АНАЛАРДЫҢ
ҚАН ТОБЫ ТУРАЛЫ БІЛЕ ОТЫРЫП БОЛАШАҚ
БАЛАНЫҢ ҚАН ТОБЫН АНЫҚТАЙ АЛАСЫЗ. АТА-
АНАЛАРДЫҢ ТОПТАРЫ ҚЫЗЫЛ ТҮСПЕН
БЕЛГІЛЕНГЕН. КӨГІЛДІР - БАЛА МҮМКІН ҚАН ТОБЫ..**

	I	II	III	IV
I	I	I, II	I, III	II, III
II	I, II	I, II	I, II, III, IV	II, III, IV
III	I, III	I, II, III, IV	I, III	II, III, IV
IV	II, III	II, III, IV	II, III, IV	II, III, IV

ДОНОРЛАР ЖӘНЕ ДОНОРЛЫҚ ҚАН

«Донор» сөзі латын *donare* сөзінен шыққан. Яғни, донор - беруші адам. Көп жағдайларда ол өмір береді

**14 маусым - Дүниежүзілік
донорлар күні**

ДОНОР БОЛУ ҮШІН МІНДЕТТІ

жасы 18-ден 60 жасқа дейін;

салмағы кемінде 50 кг;

жақсы денсаулық

**НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА
РАХМЕТ**